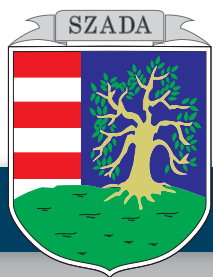

2111

SZADA

SZADA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI TÁJÉKOZTATÓ HAVILAPJA • XXI. ÉVFOLYAM • 2023. JANUÁR

16. oldal

Fával jól fűteni

7. oldal

Kész a HÉSZ

10. oldal

Telekvita

A szolgáltatások maradnak

2–3. oldal

Szilárd alapokon a falu működése és működtetése

HÁZUNK TÁJA – ÖNKORMÁNYZATI HELYZETKÉP

Mozgalmas volt a 2022-es év önkormányzati szempontból, több váratlan ügyben kellett megoldást találni. Az idei esztendő fő célja, hogy minden szolgáltatást megtartsen a helyhatóság, akár más fejlesztések átütőmérése árán is. Azonban az óvoda bővítése elkezdődik. Évértékelő-évindító interjú Pintér Lajos polgármesterrel.

Tavaly áprilisban telt el a 2019 októberében indult ötéves önkormányzati ciklus fele. Ennek megfelelően lehet egy két és fél éves, valamint ezzel együtt egy nap-tári éves mérleget is vonni így az új, a 2023-as esztendő elején. Mit emelne ki ezek közül?

– Mindkettőre a jegyző úr tette a legfontosabb megállapítást az évről: rengeteg munka eredményeként a testületi tagok és hivatali munkatársak közreműködésével 2022 végére sikerült megoldani a legtöbb olyan örökölt jogi és működési problémát, amelyek eddig hátráltatták a hatékony feladatellátást. Ugyanakkor új, a következő éveket alapjaiban meghatározó szabályozókat is alkottunk: ilyen volt például a sport-, kommunikációs és a közbiztonsági koncepció, valamint a környezetvédelmi program. Ami pedig számomra külön öröm: a képviselő-testület minden egyes tagja aktív és együttműködő, kezdeményezően állnak az egyes aktuális előterjesztések, ügyek mellé.

– **Ami azt illeti, volt ügy bőven, tervezett és váratlan is. Azt javaslom, vegyünk sorra ezek közül néhány meghatározót. Az útfejlesztés talán a leglátványosabb mind közül.**

– A Szada Nova NKft. lebonyolításában 2022 második felében önkormányzatunk több mint 1300 méter szilárd burkolatú utat alakított ki. Az újonnan átadott utakkal együtt ebben a ciklusban már közel 5,5 kilométer szilárd burkolatú út készült el, amelyek között több is úgynevezett magánérintésű volt: az érintett ingatlan tulajdonosok által vállalt önrészt egészítette ki az önkormányzat a beruházáshoz ténylegesen szükséges mérté-

kig. Ugyanakkor még mindig nagyon sok a félreértés ezen a téren, ami miatt néha igaztalan vádakkal illetik az önkormányzatot. Az egyik tévhit szerint Szada teljes, 54 kilométeres úthálózatára – aszfaltozott, murvás, földes utak egyaránt beletartoznak ebbe – kész, utcákra lebontott kivitelezési és engedélyes terv áll rendelkezésre, és amikor a fejlesztésben bármelyik utca sorra kerül, csak elő kell húzni a fiókból és máris lehet indítani a beruházást. Nos, ilyen tervegyüttes nem létezik! Jelenleg, illetve a jövőben nagyjából

”

2022 végére sikerült megoldani a legtöbb örökölt problémát.

25 kilométernyi utat lehetne még szilárd burkolattal ellátni településünkön. Pustán egy kilométernyi szakasz kialakításának tervezetése viszont a jelenlegi áron 3-4 millió forintba kerül – így a teljes 25 kilométer egyszeri, egyidejű tervezetése 75–100 millió forintba kerülne, ami egy éves önkormányzati költségvetésben jelentős összegnek számít. Ráadásul 25 kilométer út fejlesztését nem is lehet egyetlen esztendőben elvégezni. Mivel pedig egy terv érvényességi ideje öt év, így ha egy út nem épülne meg ennyi idő alatt, akkor csak a tervezésére elpazarolnánk több millió forintot. Ezzel pedig az önkormányzat pénzügyi helyzetét herdelnénk el.

Ugyancsak sok félreértés adódik abból a másik tévhibából, miszerint minden út az

önkormányzat tulajdona és így feladata is azt állandóan korszerűsíteni. Ám Szada két legforgalmasabb közútja, a Dózsa György út és a Székely Bertalan út nem az önkormányzaté, hanem az államé, így ezeken a Magyar Közút NZrt. Pest Megyei Igazgatósága a tulajdonos képviselője. Ha az e két út mentén élőkől bármilyen lakossági észrevétel érkezik hozzánk az utakkal kapcsolatban, azt mi is csak továbbítani tudjuk az igazgatóság felé, érdemi intézkedésre az önkormányzatnak nincs sem joga, sem lehetősége.

Hogy mennyire nehéz a helyzet, azt a következő példa talán jól mutatja. Bár nem lett volna a feladatunk ebben részt venni, a Székely Bertalan út egyik négyszáz méteres szakaszának rendbetételét mégis közösen végeztük el a Magyar Közúttal, úgy, hogy ők biztosították az aszfaltot, mi pedig fizettük a munkagépeket. Ez a négyszáz méter nekünk 10 millió forintba került! És ez volt az elmúlt tíz esztendőben az egyetlen helyi állami tulajdonú úton történt (rész)-felújítás! Úgy véltük, ez a konstrukció talán 2023-ban is életképes maradhat, és további szakaszok újulhatnak meg, ám a társaság közölte velünk, hogy ebben már nem tudnak aszfaltot adni, talán majd 2024-ben, és keressük őket inkább akkor... De afelől is érdeklődtünk, hogy a két főúttal kapcsolatban részükről egyáltalán mi várható idén, jövőre vagy utána; azt válaszolták, hogy általános, nagyívű útfejlesztésre nincs forrásuk, költségvetésükből csak állagmegóvásra és kátyúzásra futja.

– **Egy másik nagy ügy volt a tervezett új iskolaépület megépítésének állami „befagyasztása”. Tavaly szeptember óta van-e új fejlemény?**

– A jelenlegi helyzet az, hogy 2023 őszére az összes építési engedély meglesz – köztük az épületé és a kapcsolódó utaké is. A kormány tájékoztatása szerint a gazdasági helyzet normalizálódása esetén a mindenkori költségvetéstől függően finanszírozható ez a projekt. Bízunk benne, hogy a szadai iskolások örömeire mielőbb megépülhet az új általános iskola.

Pintér Lajos a következő ciklusban is folytatná a munkáját

– **Ugyancsak váratlan ügy volt a rezsiárrobbanás. A többletköltségek kigazdálkodása nemcsak a magánházak tulajdonosainak okozott fejfájást, hanem a szintén vezetékes áramot és gázt használó önkormányzati ingatlanok, intézmények tervezett energiaköltségét is „megborította”. Mennyivel is?**

– A lejáró árambeszerzési szerződésünk miatt 2023. első negyedéves időszakára írtunk ki közbeszerzést, és a jelen körülményekhez képest viszonylag elfogadható, az eddigihez mérten „csupán” háromszoros árat kaptunk. A gázbeszerzési szerződések idén nyáron, illetve ősszel járnak le, addig a megszokott árat kell fizetnünk. Várhatóan negyedéves szerződéseket kötünk majd, mert így a szolgáltatók is relatíve kedvezőbb árat adnak. Éves megállapodások esetén ugyanis a szolgáltatók az árajánlatukba betervezik az áralakulás bizonytalanságából adódó kockázataikat is, ami pedig végül irreális, akár húsz-, huzsonöttszörös árkülönbséget is jelenthet.

– **Hadd idézzem Varga Mihály pénzügyminiszter 2022. december 14-i híradását: „Fontos döntés a Gazdasági Kabinetben: segítséget nyújtunk az önkormányzatoknak a szankciós energiaárak okozta többletköltségek kigazdálkodásához. A többlettámogatás egyebek mellett a közvilágítás, az óvodák, a bölcsődék és a gyermekétkeztetés fenntartása-**

ban is segíti majd a településeket. A szükséges fedezetet biztosítani fogja a jövő évi költségvetés.” Kapt-e ön, illetve az önkormányzat ezzel kapcsolatban bármilyen hivatalos értesítést, hogy milyen módon érkezik ez a segítség?

– A tavalyi év végéig nem kaptam senkitől semmilyen hivatalos tájékoztatást ennek részleteiről. Csak kérdések vannak. Alacsonyabb, egy megállapított önkormányzati áron kaphatjuk az áramot és a gázt? Külön, címzett támogatás érkezik majd? Esetleg a működési támogatást emelik meg? És az sem mindegy, hogy mikortól számíthatunk a támogatásra, ugyanis a 2023-as költségvetést jó lenne már ennek ismeretében megalkotnunk és februárban elfogadnunk...

– **Sajátos időszak következik: miközben az ötéves önkormányzati ciklus 2024 októberében ér véget, a soros helyhatósági választás – az Alaptörvény módosítása szerint – egy időben lesz a 2024-ben esedékes európai parlamenti választás magyarországi lebonyolításával, azaz 2024 májusában kerül rá sor. Egy, másfél vagy két esztendőre ésszerű tervezni a folytatást?**

– Az biztos, hogy 2023-ra és 2024-re is önálló, éves költségvetés készül. Erre az évre az a vezérlő elvünk – éppen az emelkedő energiaköltségek miatt –, hogy a lakosságnak nyújtott alapvető közszolgá-

”

Az év legfontosabb fejlesztései között lesz az óvoda bővítése.

tásokat mindenképpen biztosítjuk, akár más beruházások feláldozása, köztük korábban tervezett útépitések elmaradása árán is. Így változatlanul biztosítjuk a közvilágítást, az intézmények (művelődési ház, bölcsőde, óvoda, Szociális Alapszolgáltatási Központ) fenntartását. Emellett arra is gondot fordítunk, hogy a rendelkezésre álló összegeket ne csupán a növekvő energiaszámlák kifizetésére fordítsuk, hanem párhuzamosan költsünk energiahatékonysági korszerűsítésekre is, hogy hosszú távon minél kevesebbet kelljen majd energiaköltségekre kifizetni.

Mindemellett a 2023-as év legfontosabb fejlesztései között lesz az óvoda bővítése: a kivitelezés várhatóan tavasszal indul, és a terveink szerint 2024 szeptemberében már ott kezdhetik az óvodások az új, 2024/25-ös nevelési évüket. A fontossági sorrendben ezután a főtéren lévő játszótér átköltöztetése szerepel – a szükséges támfal majdnani felhúzása után – a gyógyszertár melletti területre. Ugyanitt a gyógyszertár is bővíthet majd. A főtéren hosszú távon a parkolóhelyek bővítése is célunk, mert jelenleg ez igen komoly probléma, hiányosság – de úgy szeretnénk kialakítani a területet, hogy az ne csupán parkolásra legyen alkalmas, hanem önkormányzati rendezvények megtartására is.

Szívügyem, hogy minden településrészen legyen olyan közösségi hely (játszótér, sportpálya), ahol a szadaiai összejöhetnek, találkozhatnak, beszélgethetnek egymással. A Szőlőhegyen és a Sportcentrumnál ez a lehetőség már adott, a piacnál is létrejöhet egy ilyen célú közösségi tér, így a Margitánál és a Fenyvesligetnél szükséges még ilyen hely kialakítása – remélem, idén ez utóbbiaknál is elindulhat a fejlesztés.

– **A ciklus második felében talán már feltehető a kérdés: a következő választáson jelölteti-e magát újra polgármesterként?**

– Igen, tervezem, hogy újra indulok a Változás Útján Egyesület polgármester-jelöltjeként, a megteremtett szilárd alapokra építkezve szeretném tovább folytatni hosszú távú terveink megvalósítását.

Raffai Ferenc

Változatlan energiaárak

A MAGYAR ENERGETIKAI és Közmű-szabályozási Hivatal elnöke kihirdette a 2023. január elsejétől érvényes piaci áram- és gázárakat a lakossági fogyasztók számára. A döntés az átlagfogyasztásig járó rezsicsökkentett árakat nem érinti, ahogyan a kedvezményes mennyiség sem változik.

Az egyetemes szolgáltatás részeként vételezett áram piaci ára a lakossági fogyasztók számára április 30-ig:

- A1 és A2 árszabás esetén 70,104 forint/kWh,
- B (alap – vezérelt, régi néven éjszakai áram) árszabás esetén 60,935 forint/kWh,
- az egyetemes szolgáltató által jogszerűen alkalmazott B Komfort árszabás esetén 60,935 forint/kWh.

Ezek az áramárak megegyeznek a tavaly év végén érvényes piaci árszabással. Az összegek már tartalmazzák a 27 százalékos áfát és a rendszerhasználati díjakat is. Ezeket a tarifá-

kat a lakossági felhasználóknak januártól is csak az átlagfogyasztás feletti mennyiségre kell megfizetni. A kedvezményes ár évi 2523 kWh (havi 210 kWh) fogyasztásig érvényes. A rezsicsökkentett áramárak a piaci árakhoz hasonlóan nem változnak. Normál (A1, A2) tarifa esetén ez 36,9 forint/kWh, B tarifa (vezérelt „éjszakai” áram) esetén pedig 23,1 forint/kWh.

A januártól érvényes piaci gázárak alakulása lakossági fogyasztók számára április 30-ig: lakossági fogyasztók által az átlagfogyasztás feletti mennyiségre fizetendő piaci ár 22,002 forint/MJ. Ez az áramhoz hasonlóan megegyezik a jelenlegi piaci árral. Ez a tarifa is tartalmazza már az áfát és a rendszerhasználati díjat. A kedvezményes áron vásárolható mennyiség a gáz esetében évi 63 645 MJ (havi 5303 MJ), ennek ára januártól is bruttó 2,865 forint/MJ lesz. **(MEKH)**

Köszönet

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik Zsigri István búcsúztatóján megjelentek, gyászunkban

őszinte részvétellel osztoztak. Köszönet a vigasztaló szavakért, a szeretet virágaiért.

A gyászoló család

Nincs idei matrica

A HULLADÉKSZÁLLÍTÁ-SÉRT felelős DTKH tájékoztatása szerint a vele szerződésben állók számára nem küld ki 2023-ra érvényes, ún. edényzetazonosító matricákat. A társaság a közszolgáltatás igénybevételének jogosult-

ságát személyes ellenőrzéssel és egy digitális rendszer segítségével valósítja meg. Ezzel összefüggésben továbbra is kiemelten fontos, hogy lakott ingatlan esetén a közszolgáltatás igénybevétele, illetve a díj fizetése kötelező.

Volánbusz-bérletek automatából

A LEGUTÓBBI, decemberi fejlesztések – például a Budapest, illetve Gyöngyös, Gödöllő és a Galga menti települések között felhasználható közös bérlet bevezetése – után ismét újabb Volánbusz-bérletek válthatók meg a MÁV-START automatáiból és jegypénztáraiból: már az Eger, Salgótarján, Gyöngyös és Gödöllő vonzaskörzetében közlekedő Volánbusz-járatokra érvényes helyközi viszonylati autóbusz-bérletek is elérhetők a vasúttársaságnál.

Az így kiadott bérletekre a rendszer már ráírja az utazá-

si viszonylatot, ezért azokhoz a bérletigazolvány ki-váltása már nem szükséges, ugyanakkor a teljes árú bérlet személyazonosság igazolására alkalmas okmány, a kedvezményes bérlet pedig a kedvezményre jogosító igazolvány, illetve igazolás felmutatásával együtt érvényes. A bérletek visszaváltása csak az érvényességi idő kezdete előtt, 20 százalékos kezelési költség levonása mellett kezdeményezhető a MÁV-START ügyfélszolgálatán. **(forrás: MÁV)**

Devizában is lehet

2023. JANUÁR 1-JÉTŐL a helyi iparüzési adó devizában történő megfizetéséről szóló 366/2022. (IX. 26.) kormányrendelet alapján az érintett

szadai vállalkozások a helyi iparüzési adót euró vagy amerikai dollár devizanemben is megfizethetik. További részletek itt: www.szada.hu/hirek.

Sokba kerül a feledékenység

SÚLYOS KÖLTSÉGEKBE futhatnak bele azok az autótulajdonosok, akik nem kötötték meg időben az új kötelező felelősségbiztosításukat az év végén lejáró helyett, vagy elfelejtették rendezni az éves biztosítási díjat. Az inflációval együtt emelkedő fedezet-

akár százezeres költséggel is járhat. Arról nem is beszélve, hogy a biztosítatlan autót a rendőrség kivonhatja a forgalomból, az újbóli forgalomba helyezésnek pedig további költségei vannak, ami szintén több tízezer forint.

(Bank360.hu)

Problémás ársapka

A KORMÁNY döntése értelmében az élelmiszerárstop 2023. április 30-ig tart. Ennek megfelelően az árszabályozás az alábbi termékekre terjed ki: kristálycukor; búzafinomliszt (BL 55); finomított napraforgó-étolaj; házi sertéscomb; csirkemell, csirke farhát, csirkehát, csirkefar, csirkeszárnycsőr; UHT 2,8% zsírtartalmú tehéntej (ezen termékek ára nem lehet magasabb a 2021. október 15. napi árnál); tyúktójas; étkezési burgonya, az újbúrgonya kivételével (ezen termékek ára nem lehet magasabb a 2022. szeptember 30-i árnál).

Korábban az Országos Kereskedelmi Szövetség, míg január elején már a többek között a CBA-t, a Reált és a Ronit is magában foglaló Magyar Nemzeti Kereskedelmi Szövetség is azt kérte a kormánytól, hogy szüntesse meg a hatósági árakat. Álláspontjuk szerint a rendszer nem tartható fent, a veszteségek miatt már eddig is sok kisebb bolt zárt be és zárhat be több húsvégig, miközben az intézkedés nem is érte el célját, nem szorította lejjebb az inflációt.

SZADA HULLADÉK-GYŰJTÉS RENDJE, 2023 JANUÁR–FEBRUÁR

JANUÁR		
DÁTUM	HÉTFŐ	
2.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
9.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
16.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
23.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
30.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV

FEBRUÁR		
DÁTUM	HÉTFŐ	
6.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
13.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
20.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
27.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV

Az elszállítandó hulladékot a **saját ingatlan elé, az úttól 1-2 méterre kell kihelyezni** a szállítási napot megelőző este, vagy a megjelölt nap reggel 6:00-ig! A hulladékot úgy kell kihelyezni, hogy a **gyűjtődényzet fedele lecsukható legyen**, az esetleges kiegészítő gyűjtőzsákokat pedig össze lehessen fogni. (DTKH)

Munka nélküli szombatok

2023-ban egyetlen szombati munkanapos hétvége sem lesz. Összesen kétszer lesz négynapos hosszú hétvége: április 7–10-ig, valamint december 23–26-ig. Négy napos lesz háromnapos hosszú hétvége: április 29-től május 1-ig, május 27–29-ig, október 21–23-ig és december 30-tól január 1-ig. A nemzeti ünnepek közül március 15. szerdára, augusztus 20. vasárnapra, október 23. hétfőre esik.

A polgármesteri hivatal mint káptalan...

HÁROMFÉLE NÉZŐPONT ÉS KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tájékoztató cikksorozatunk második fejezetében a szakma oldaláról közelítve folytatjuk az önkormányzati működéssel kapcsolatos gyakorlati tudnivalók ismertetését. A polgármesteri hivatal kulisszatitkai.

Nem káptalan az én fejem... – mondogatjuk még ma is, ha annyi mindent kell észben tartani, ami már szinte képtelenség. A szólás eredetéről tudni kell, hogy egykoron a fontos dolgok írásbeli feljegyzése, nyilvántartása az úgynevezett hiteles helyeken – a püspökségek mellett működött káptalanokban – történt.

A mai hivatalok teendői bizony jócskán túltesznek az egykori káptalanokén. Csúpn érzelletetésül: Szada Nagyközség Önkormányzatának jelenleg 43 db helyi rendelete van érvényben, és mellette több száz olyan országos érvényű jogszabályt kell naprakészen alkalmaznunk, amelyek az önkormányzati munkával összefüggésbe hozhatók. Évente 20 ezernél is több irat fordul meg kezeink között, és ezres mennyiségben hatósági döntést is hozunk. És ez még csak a hatósági munka! A képviselő-testület működésével kapcsolatos további szakmai feladataink tartalmáról és mennyiségéről bárki képet alkothat a hivatalos honlapunkon (www.szada.hu) elérhető dokumentumokból.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerint: „A helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására polgármesteri hivaltal (...) hoz létre. A hivatal közreműködik az önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában.”

A szada polgármesteri hivatal egyfelől a 9 fős képviselő-testület és annak négy bizottsága önkormányzati ügyeit intéző szervezet, másfelől több száz államigazga-

tási hatáskörben (az önkormányzattól függetlenül) elsőfokú hatóságként funkcionál, emellett végzi a helyi anyakönyvezést, és helyi választási irodaként is működik!

Ami e sokrétűségben egységet teremt, az feladataink közös rendeltetése! Hivatalunk lényegében nem más, mint a helyi közigazgatáshoz nélkülözhetetlen adatok, információk felelős őrzője és megfelelően képzett, értő használója a nagyközség és lakosainak mindennapi életében.

”

Kollektív munkánk alappillérei: jogszerűség és szakszerűség.

Egyrészt a helyi közösség képviseletét ellátó önkormányzati testület szolgálatára hivatott szervezet, másrészt – egyéni ügyekben – az országos előírásokat (első fok) érvényre juttató hatóság. E feladatok csupán logikailag választhatók el egymástól – a gyakorlatban mindkét szakterület teendőit személy szerint is ugyanazok a hivatalnokok (köztisztviselők) látják el. A különbség legfeljebb abban áll, hogy kinek, kiknek a nevében teszik!

Háromféle nézőpont, háromféle követelményrendszer – és néha háromféle mentalitás – ötvözetét testesíti meg a hivatal köztisztviselői kara:

1. Hivatalunk a minket létrehozó és fenntartó helyi képviselő-testület szemszögéből annak önkormányzati döntéseit előkészítő, majd azt végrehajtó szakembergárda. („Mindent szabad, csak döntenünk nem” – az ugyanis a választott képviselő-

lők közös dolga és felelőssége.) Az együttműködés a választott képviselők és a kinevezett köztisztviselők között azért is fontos, mert a ciklusokra választott testületek mellett a hivatal kinevezett köztisztviselőinek feladata a szakmai folyamatosság zökkenőmentes biztosítása is!

2. A hivatal ugyanakkor – az állami irányítás részeként – az országos érvényű jogi előírásokat érvényre juttató hatóság. E minőségünkben a személyeket érintő egyedi ügyekben döntéseket hozunk: a hivatalt irányító polgármester és a hivatalt vezető jegyző nevében engedélyezünk vagy éppen tiltunk, adatokat igazolunk, nyilvántartást vezetünk stb., ezzel segítve a polgárok ügyes-bajos egyéni dolgainak megoldását, az együttélés feltételeinek biztosítását.

3. Mindemellett a hivatal munkahely is, amely aktuálisan 17 munkatárs napi tevékenységét összehangolva végzi szerteágazó feladatait. A közös munka tervezője, szervezője, szabályozója szintén a jegyző, akinek e szakterületen is ügyelnie kell a mindenkori jogszabályváltozásokra, továbbá az egyéni fejlődési igényeket is szem előtt tartva biztosítania kell a munkatársak folyamatos képzését, szabadságolását, helyettesítési rendjét, utódlását stb.

Kollektív munkánk alappillérei: jogszerűség és szakszerűség. Ezekhez igyekszünk társítani a tevékenységünket átható minőségigényességet, azt a véget soha nem érő törekvést, amely szolgáltatásnak tekinti a közigazgatási munkát.

„Sokfejú sárkány” tehát a bürokrácia. A rendeltetését tekintve pedig valójában nem más, mint a szabadság korlátjait felállító, az egységes renden őrködő, annak játékszabályaira figyelmeztető „alkotmányos tüske a köröm alatt”!

Szerteágazó munkánk működési mechanizmusát szervezeti és működési szabályzat rögzíti, amely bárki számára hozzáférhető az önkormányzat honlapján: www.szada.hu. Ugyanott találhatók (konkrétan az áprilisi testületi ülésekre benyújtott előterjesztések között) hivatalunk évenkénti részletes beszámolóit is az elvégzett munkánkról, működésünk aktuális jellemzőiről.

Dr. Finta Béla jegyző

Végleges a Helyi építési szabályzat

INDULHAT A FŰTÉS-KORSZERŰSÍTÉS IS

A szadai képviselő-testület 2022 decemberében kétszer is tanácskozott. Ezeken más egyebek mellett két fontos ügyben született döntés: a helyi intézmények gázkazánjait korszerűsítik, illetve jóváhagyták a Helyi építési szabályzatot (HÉSZ).

A 2022. szeptember 29-i testületi ülésen az energiatakarékossági lehetőségek kivizsgálására munkacsoport jött létre, amely az intézmények energiafelhasználásának feltérképezése és a világítást célzó fejlesztések után a fűtési rendszerek felmérését végezte el. A szakemberek arra jutottak, hogy a Szada Gyermekélelmezési és Szociális Étkeztetési Konyha, a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde (Dózsa György úti és Postaköz utcai épületei) és a polgármesteri hivatal épületeiben található, átlagosan több mint tízéves gázkazánok felújításra és/vagy cserére szorulnak. Megállapításuk szerint, ha a meglévők mindegyikét akár csak úgynevezett kondenzációs kazánokra cserélnék, már akkor a jelenlegi mennyiséghez képest átlagosan 20 százalékos gázfogyasztás-csökkenés lenne elérhető. Továbbá véleményük szerint egyes épületekben a fűtési-részt napelemmel/napkollektorral vagy ún. inverteres split klímákkal – hűtésre és fűtésre egyaránt alkalmas berendezésekkel –

lehetne megoldani. A gázkazánok cseréjére vonatkozó közbeszerzési eljárás megindítását jóváhagyta a testület.

Új szerződés

A tavalyi őszi hónapokban több lépcsőben volt döntés a Szada Nova Településfejlesztési Közhasznú NKft. alapító okiratának aktualizálásáról, szmsz-ének megalkotásáról, 2022. évi üzleti tervének módosításáról, majd 2023. évi üzleti tervének elfogadásáról is. A társaság szabályszerűségi és pénzügyi szakértői átvilágításának megállapításait is hasznosítva a korábbi hiányosságok pótlása egyetlen további dokumentum megalkotását igényelte. Annak a közszolgáltatási szerződésnek a megkötése vált szükségessé, amely a tulajdonos önkormányzat által történő finanszírozásának alapjául szolgálhat. A szerződés tervezetének összeállításához be kellett várni a testület 2022. november 24-i döntését a társaság 2023-as finanszírozásának adatairól. Mindezek után a képviselő-testü-

let határozatban döntött a Szada Nova NKft. és az önkormányzat közötti, 2023-ra szóló közszolgáltatási szerződés elfogadásáról.

Itt a HÉSZ

A képviselő-testület még 2018-ban döntött a nagyközség településrendezési eszközei (településszerkezeti terv, Helyi építési szabályzat és a szabályzat mellékletét képező szabályozási terv) kidolgoztatásáról, és felhatalmazta akkor a polgármestert, hogy a településrendezési eszközök kidolgozására irányuló eljárást a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló kormányrendelet figyelembevételével teljes eljárás keretében kezdje meg és folytassa le.

Ennek megfelelően a TT1 Tanácsadó és Tervező Kft. elkészítette Szada teljes közigazgatási területére a településszerkezeti tervet, a Helyi építési szabályzatot, valamint a szabályozási tervet. Az elkészült tervek alátámasztó munkarészekkel együtt megküldte az önkormányzat részére. Következő lépésként a véleményezési dokumentációt a vonatkozó önkormányzati rendelet és kormányrendelet előírásai alapján véleményezésre megkapták a partnerek, az államigazgatási szervek, valamint a szomszédos önkormányzatok.

A partnerségi egyeztetési eljárás lezárását követően a véleményezési eljárás során beérkezett véleményekről a TT1 Kft. és a főépítész szakmai választ fogalmazott meg, mely válaszokat a képviselő-testület elfogadta. Ezzel lezárult a teljes eljárás véleményezési szakasza. Az elfogadást követően az irányadó kormányrendelet előírásai szerint a főépítész továbbította a véleményezési szakasz alapján javított tervezetet az illetékes állami főépítész hatáskörben eljáró kormányhivatal felé végső szakmai vélemény megkérésére. A Pest Megyei Kormányhivatal állami főépítésze a 2022. december 13-án kelt levelében végső szakmai véleményét megadta. A TT1 Kft. az állami főépítész záró szakmai véleménye alapján javította az anyagot.

A településrendezési eszközök elfogadása során a testület első határozatával a településfejlesztési koncepciót, majd egy újabb határozattal a településszerkezeti tervet hagyta jóvá, majd rendelettel alapította meg a Helyi építési szabályzatot, az annak mellékletét képező szabályozási tervvel együtt.

A további részletek a nyilvános testületi ülés dokumentumai, illetve a hírek között a www.szada.hu weboldalon olvashatók.

AP

Új szabályok szerint lehet építkezni a településen

A 2022-es díjazottak is büszkék voltak az elismerésekre

Várjuk a javaslatokat!

AZ IDEI DÍJAKRA LEHET JELÖLNI

A korábbi hagyományoknak megfelelően Szada Nagy-község Önkormányzata idén is várja a lakosság, a helyi intézmények, az alapítványok és az egyesületek javaslatait arról, hogy kit tartanak érdemesnek 2023-ban a „Szadáért” díjakra. Javasolni 2023. március 1-ig lehet.

„SZADA NAGYKÖZSÉG DÍSZPOLGÁRA” CÍM

Annak a köztisztviselőnek álló magyar vagy külföldi állampolgárnak adományozható, aki kiemelkedően jelentős munkájával vagy egész életművével mind a település életében, mind pedig országosan vagy nemzetközi viszonylatban olyan általános elismerést szerzett, ami hozzájárul a település tekintélyének gyarapításához. A díszpolgári címmel külön erre a célra készített díszoklevél és Szada nagyközség címerével ékesített aranygyűrű jár.

„SZADÁÉRT” KITÜNTETŐ EMLÉKPLAKETT

A kitüntető emléklapett egyéni kategória díját kaphatja az a személy, aki hosszabb időtartamú (5–10 év) tevékenységével növelte a település hírnevét, illetve, aki a településért, a település közösségéért kiemelkedő munkát végzett.

A kitüntető emléklapett közösségi kategória díját kaphatja az a közösség, amely többéves tevékenységével, 5–10 éven keresztül növelte a település hírnevét, illetve, amely a településért, a település közösségéért kiemelkedő munkát végzett.

„SZADÁÉRT” SZÉKELY BERTALAN-EMLÉKÉREM

Az emlékérmeket egyéni kategóriában az kaphatja, aki az elmúlt évek, évtizedek során Szada kultúrájáért, továbbá Székely Bertalan nemzeti festőnk kultuszáért sokat tett és dolgozott, hagyományainak ápolásáért maradandót alkotott. Egyéni kategóriában a kitüntetett személy 50 000 forintot, egy emléklapett, egy ezüst kitűzőt és egy oklevelet kap.

Az emlékérmek közösségi kategória díját kaphatja az a közösség, amely az elmúlt évek, évtizedek során Szada kultúrájáért, továbbá Székely Bertalan nemzeti festőnk kultuszáért sokat tett és dolgozott, hagyományainak ápolásáért maradandót alkotott. Községi kategóriában a kitüntetett közösség 100 000 forintot, egy emléklapett, a közösség minden tagja egy-egy ezüst kitűzőt és egy oklevelet kap.

„SZADÁÉRT” ELISMERŐ OKLEVÉL KITÜZŐVEL KITÜNTETÉS

E kitüntetésben egyéni díjat kaphat az a személy, aki a település közösségéért kiemelkedő munkát végzett több (2-3) éven át oly módon, hogy a község fejlődéséért, hagyományainak ápolásáért maradandót alkotott.

E kitüntetés közösségi kategória díját kaphatja az a közösség, amely többéves (2-3 éves) tevékenységével a falu közösségéért, környezetének megóvásáért, szépítéséért kiemelkedő eredményességgel önzetlen munkát fejtett ki, és ezzel a község polgárai előtt követendő példával szolgált.

A fenti elismerések odaítéléséről a képviselő-testület márciusi ülésén dönt a beérkezett javaslatok alapján.

Kitüntetési javaslatot tehet magánszemély vagy szervezet. Az írásbeli javaslatokat rövid indoklással, a kitüntetésre, elismerésre javasolt személy vagy csoport pontos nevének feltüntetésével, tevékenységének ismertetésével és a javasolt személy vagy csoport elérhetőségével lehet benyújtani Szada Nagyközség

Önkormányzat részére a szada@szada.hu e-mail-címre 2023. március 1-ig. A díjakat az idei Székely Bertalan Napon adják át.

Minden napokat érintő változások

A MINIMÁLBÉR-EMELKEDÉS MÁSRA IS HAT

2023. január 1-től is számtalan – a hétköznapi életet érintő, jogszabálmódosításból vagy új törvényből adódó – változás lépett életbe. Lapunk terjedelmi korlátai okán a legfontosabbakat gyűjtöttük össze, amelyek a legtöbb szadai lakost érinthetik.

Magasabb nyugdíj

Tizenöt százalékkal nőtt a nyugdíj. Ráadásul a 2023-as februári nyugdíjjal együtt utalják majd a már emelt összegű, a januári nyugdíjjal megegyező pluszjuttatást 13. havi nyugdíjként vagy ellátásként. Ezenkívül a nyugdíj mellett végzett munka is járulégmentes lesz.

Minimálbér és vonzatai

Emelkedett a minimálbér és az összes ehhez kapcsolt értékmeghatározás. A minimálbér bruttó összege 232 ezer forintra nőtt, a garantált bérminimum pedig 296 400 forint lett.

- Gyed és nagyszülői gyed: maximális összege a minimálbér kétszeresének 70 százaléka (bruttó 324 800 forint) lehet.
- Diplomás gyed: felsőfokú alap- vagy szakképzésben, felsőoktatási szakképzésben, valamint a szakirányú továbbképzésben részt vevők a minimálbér 70 százalékat, 162 400 forintot kapnak. A mester-, osztatlan vagy doktori képzésben részt vevő hallgatók a garantált bérminimum 70 százalékat kapják gyermekgondozási díjként (gyed), ami 207 480 forintot jelent.
- Gyermekek otthongondozási díja (gyod): a minimálbér összegével megegyező a juttatás mértéke, azaz bruttó 232 ezer forint.
- Táppénz: a napi átlagkereset 60 százaléka jár alaphól (kórházban töltött idő alatt 50 százaléka), ám a napi maximum összege a minimálbér kétszeresének 30-ad része, ami napi 11 160 forint.
- Álláskeresési járadék: az összegét a kérelem benyújtását megelőző négy nap-tári negyedév befizetett munkaerőpiaci járuléka adja meg, mértéke a számított járadékalap 60 százaléka. Ennek összege nem haladhatja meg a jogosult

ság kezdő napján érvényes legkisebb munkabér – a minimálbér – 7733 forintos napi összegét.

Családtámogatások

- Marad a családi otthonteremtési kedvezmény (csok) és a hozzá tartozó kedvezményes kamatozású hitellehetőség.
- A gyermeket vállaló nők 30 éves korukig teljes szja-mentességet élveznek. A felsőfokú tanulmányok befejezését követően legkésőbb 2 éven belül megszülető gyermekek után az anya teljes diákhitel-tartozását elengedik.
- Tíznapos apasági szabadságot vehetnek igénybe újszülött, illetve örökbe fogadott gyermek esetében az édesapák. Ám a második öt napra már csak a távolléti díj negyven százalékat kaphatják meg az apukák.
- Megszűnik a fizetési moratórium. Azt ígéri ugyanakkor, hogy a moratóriumból kilépő ügyfelek havi törlesztője nem fog emelkedni a felhalmozódó kamatok és díjak miatt. Ennek érdekében jogszabályban rögzítették, hogy meghosszabbítják a futamidőt.

Szabadságok

A munka törvénykönyve alapján immár a munkavállaló 44 munkanap szülői szabadságot vehet ki gyermeke hároméves korá-

ig. A szülői szabadságra viszont csak a távolléti díj tíz százaléka jár. A munkáltató ezenfelül köteles részmunkaidős lehetőséget biztosítani a dolgozóknak gyermekük négyéves koráig, amennyiben erre igény tart valaki. Évi hét szabadnapról eddig a munkavállalók szabadon dönthettek. Ezentúl szabadság kiadását a munkáltató a működését közvetlenül és súlyosan érintő rendkívüli esetben megtagadhatja, és a már kiadott szabadságot megszakíthatja, illetve a kiadott szabadság időpontját módosíthatja.

SZÉP-kártya

Megszűntek a Széchenyi-pihenőkártya (SZÉP-kártya) korábbi alszámlái, és csak a szálláshelyé marad meg. Az eddig különböző zsebben lévő összegeket átvették erre. A megmaradt alszámláról lehet majd mindenért fizetni. A 2022. október 15-ig a SZÉP-kártyákra utalt összegeket 2023. május 31-ig lehet díjmentesen elkölteni, ezt követően a fennmaradó egyenlegre a szolgáltatók 15 százalékos díjat terhelhetnek.

Adózás

Az átalányadózóknak idén csak negyedévente, a tárgynegyedévet követő hónap 12. napjáig kell majd bevallaniuk és megfizetniük a szociális hozzájárulási adót, illetve a társadalombiztosítási járulékot, azonban a megállapítás továbbra is havonta történik.

A helyi iparüzési adóban is adminisztrációs könnyítés történik, amely a mikro- és kisvállalkozásokat és az egyéni vállalkozókat érinti. Adózási módtól függetlenül az érintettek jelentős részének majd bevallást sem kell benyújtania, ha évi bevétele nem haladja meg a 25 millió forintot (kiskereskedő átalányadózó esetében a 120 millió forintot). Adóbevallást csak akkor kell benyújtani, ha a vállalkozó bevétele a megállapított sávhatárt átlépi, vagy adóköteles tevékenységét a településen megszünteti.

Nem kell nyelvvizsga

A 2021. augusztus 31-ét követően záróvizsgát tett, ám oklevelet nem szerzett hallgatók vagy volt diákok számára ki kell adni a diplomát akkor is, ha nincs nyelvvizsgájuk. A tanév hossza 12 hónapra nő, a félévek hosszát viszont öt hónapban maximálták, így az egyetemek döntése szerint sokkal rugalmasabb képzés jöhet létre.

RF

Elzárással tarkított telekvita

HOSSZÚ TÁVON IS KÖZÖSSÉGI TERÜLET LENNE

Január elején a Coop áruház épületével szomszédos murvás terület egy részét elkerítette annak tulajdonosa, ami törvény adta joga ugyan, e lépése azonban nyilvánvaló közlekedési problémát okozhat a településközpontban. Az önkormányzatnak ezért érdekében áll az ingatlan tulajdonjogát közcélra megszerezni, ehhez pedig több eszköz is a rendelkezésére áll.

Hosszú távon is parkoló lehetne a faluközponti üres területen

A Coop áruház mellett a murvás területet sok esztendeje nyilvános parkolónak használja a szadai közösség, valamint ott egy mozgóárus büfékocsi is található. A teljes terület közös hasznosítása hosszú évekkel korábban tervben volt, egykoron a Magyar Posta, a Takarékszövetkezet és az önkormányzat közös fejlesztési projektet tervezett rajta, amely azonban régen meghíúsult. Ebből adódik, hogy az első ránézésre egyetlen telek valójában máig is két helyrajzi számon szereplő, két tulajdonos kezében lévő területek összessége.

Törvényi joga

A január eleji napokban elkerített 533/2. helyrajzi számú

ingatlan egy vállalkozás birtokában van, míg a fennmaradó, 533/4. helyrajzi számú terület jelenleg is az önkormányzat tulajdona. A nem önkormányzati tulajdonú telek lekerítése és használata a tulajdonos törvényi joga. Az eddigi közös használata, illetve a közforgalom számára történő megnyitása a részéről szívességi alapon történt, méltányolva az önkormányzat és a szadai lakosok érdekeit. A továbbra is szabadon használható, parkolóként funkcionáló önkormányzati terület helyi döntés alapján jelenleg is korlátozottan forgalomképes ingatlan.

Az önkormányzat a település központjában a parkolást és a kapcsolódó területek tulajdoni viszonyait már korábban is

”
A telek valójában máig is két helyrajzi számon szereplő, két tulajdonos kezében lévő területek összessége.

megnyugtatóan rendezni kívánta. Ennek érdekében még 2021 tavaszán vételi ajánlatot tett a most elkerített telekrészre. Akkor a terület tulajdonosai készenek mutatkoztak eladni ingatlanukat, de az általuk elképzelte egykori vételárat az önkor-

mányzat jelentősen túlzónak találta, így a polgármester helyette csereingatlant ajánlott fel, amelyet viszont a tulajdonos nem fogadott el. Ezt követően a szóbeli tárgyalások megrekedtek, azóta előrelépés az ügyben nem történt.

Megszerezni

A most megtörtént lekerítés nyilvánvaló problémát okozhat a településközpontban, azon belül is elsősorban az iskolába és az óvodába járó gyermekükkel érkező lakosok számára, mert idáig ez az ingatlan is biztosította a gépjárművek számára a megállás és a várakozás lehetőségét. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv.) által felsorolt közfeladatok körébe tartozik többek között a gépjárművek parkolásának biztosítása is. Ennek megfelelően az önkormányzatnak érdekében áll a magántulajdonban lévő, most lekerített ingatlan tulajdonjogát településüzemeltetési közcélra megszerezni, ehhez pedig több eszköz is a rendelkezésére áll.

Egyezség (?)

Első lépésként az önkormányzat – egy friss, az óév végén megszületett értékbécselés és arra alapozott képviselő-testületi döntés értelmében – újabb vételi ajánlatot tett az ingatlanra. Amennyiben ez az eszköz az ajánlat kézhezvételétől számított 30 napon belül nem vezet sikerre (aminek elfogadási végső – lapunk nyomdába kerülése előtti – határideje 2023. január 18. volt), úgy a telekrész tulajdonjogát az önkormányzat kisajátítással kívánja megszerezni, és a polgármesternek van felhatalmazása az ehhez szükséges eljárás megindítására is. Az önkormányzat és a képviselő-testület eltökélt szándéka változatlanul fenntartani a szadaiak számára nélkülözhetetlen parkolási lehetőséget a település központjában.

Szada Nagyközség Önkormányzata

Van, amit a jog sem orvosol

A MENTŐSZOLGÁLAT LÁTJA EL A KÖZPONTI ÜGYELETET

A jogszabályi módosítások átalakították a hazai egészségügyi rendszert. Amelyek szakmai vélemény szerint érdemben nem befolyásolják a szadaiak egészségügyi ellátását.

Még tavaly decemberben fogadta el az Országgyűlés az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosítását, amellyel az egész ellátórendszer működése megváltozik. Mindez főleg az alapellátást (a háziorvosi szintet), a járóbeteg-ellátást (a szakrendelőket), illetve a kórházi működést is érinti. A kapcsolódó és a részletszabályokat rögzítő végrehajtási rendeletek az óév utolsó előtti napján jelentek meg a Magyar Közlönyben. Az összeset – terjedelmi okok miatt – itt és most nem tudjuk ismertetni, csak azokat a lényeges pontokat, amelyek a szadaiak számára is fontosak lehetnek.

Az egyik lényeges változás, hogy háziorvosi körzethatárok kialakításának és módosításának hatásköre 2023. január 1-től az Országos Kórházi Főigazgatósághoz (OKFŐ) kerül át az ország egész területe és valamilyen körzetekben működő alapellátási szakterület vonatkozásában. A körzethatárok kialakításával kapcsolatos hatáskör a körzetekben működő praxisokat csak abban az esetben érintheti, ha egy körzet területe egy vagy több másik körzetbe beolvad. Az

OKFŐ sajtóosztályának lapunkhoz eljuttatott tájékoztatása szerint a szadai orvosokat a körzetek és a bejelentkezettek jelenlegi létszáma alapján ez feltehetően legfeljebb bővülésként érintheti, a környező települések praxisai jellegzetességeinek függvényében.

A járó- és fekvőbeteg-ellátó egészségügyi szolgáltatók területi ellátási kötelezettségei nem változnak, azaz a legtöbb esetben a szadaiak továbbra is a kistarcsai Pest Vármegyei Flór Ferenc Kórházat vagy a gödöllői Tormay Károly Egészségügyi Központot kereshetik fel.

A központi orvosi ügyelet biztosítását a vármegyékben az Országos Mentőszolgálat (OMSZ) 2024. február 29-ig fokozatosan veszi át. Eddig az időpontig az ügyeleti feladatról a jelenlegi rend szerint az önkormányzatok gondoskodnak szerződéseiknek megfelelően. Az OMSZ a háziorvosi, házi gyermekorvosi ügyeletet hétköznap 16 órától 22 óráig, hétvégén és ünnepnapokon 8-tól 14 óráig biztosítja. Az OKFŐ tájékoztatása szerint hétvégén és munkaszüneti napokon 8 és 14 óra között orvos ügyeleti telephelyen történő jelenlétével, ezen időszakon kívül az orvos személyes vagy telefonos elérhetőségének biztosításával is nyújtható ügyeleti ellátás. Az OMSZ hétköznapon 22 óra után is elsődlegesen az ügyeleti telephelyeken gondoskodik az ügyeleti ellátásról, indokolt esetben a beteg otthonában/tartózkodási helyén. Az ügyeleti telephely felkereshetősége mellett az új rendszerben is lesz telefonos elérhetőség a betegek számára.

Nem mindenki jut időben további ellátáshoz

Szada egyik háziorvosa, dr. Dobos Vadim a törvényi módosításokat úgy kommentálta lapunknak, hogy azok közvetlenül a szadaiak egészségügyi ellátását érdemben nem befolyásolják. Ám szerinte vannak olyan napi szintű komoly problémák, amelyeket ezek a jogszabályi változások nem kezelnek. Mint mondta, neki háziorvosként – és így a betegeknek is – nehézség, hogy Gödöllőn finansziális okok miatt nagyon sok területen nincs szakorvos, és úgyszintén fejtörést jelent, hogy már a veregyeházi Misszió Központ sem fogad új szadai panaszosokat. Ráadásul, jegyezte meg, az EESZT-rendszer is jó ideje akadozik, így a betegeket sokszor nem tudja időben a megfelelő további kezelésre irányítani, akik így kénytelenek a magánorvosi rendeléseket igénybe venni és azért külön fizetni.

– Persze, szomorú mindez, de én nem befolyásolhatom az említetteket. Csak teszem a dolgom, ahogy eddig is – mondta dr. Dobos Vadim. **RF**

Karácsonyi csomagot kaptak a szadai idősek

Szadán már hosszú évekre visszanyúló hagyománya van az idősebb, hetvenedik életévüket betöltött lakosok tiszteletének és megbecsülésének. Ennek megfelelően Szada Nagyközség Önkormányzata a karácsonyi időszakhoz kötődően 2022-ben is ajándécsomagok összeállításával kedveskedett számukra. Az ajándékok kiosztása Pintér Lajos polgármester koordinálásával és a képviselő-testület tagjainak részvételével 2022. december 12-én és 13-án, a folyamatot szervező Sza-

dai Szociális Alapszolgáltatási Központban történt meg: összesen 393 csoma-

Örömteli pillanatok voltak

got vettek át személyesen a megjelent idősek. A fennmaradó körülbelül 200 darab csomagot a Szadáért Polgárőr Egyesület tagjai szállították ki és adták át a jogosultaknak.

Köszönjük támogatóink, a Bio-TechUSA, a Gödöllő Coop Zrt., a Mondi Szada Kft., az Új-Ház Centrum Budapest Zrt., a Ratiolab Hungary Kft., a Titan Containers A/S, a Molnár Steel Design Kft., a Szűcs Fogadója és Molnár Illés egyéni vállalkozó csomagokhoz nyújtott felajánlásait! **AP**

Színházikó csoport: jöjjön, aki bírja!

A SZADAI FIATALOKRA SZÁMÍTANAK

A korábbi időszakhoz képest alaposan megcsappant a helyben jól ismert Színházikó csoport létszáma, így a társaság vezetője várja a 12 évesnél idősebb jelentkezőket. Nem csak a sikeres előadások miatt éri meg csatlakozni.

Színésszé is lehet válni később

Tavaly volt 30 esztendeje, hogy elindult a Színházikó színjátszó csoport, amellyel a szadaiak a helyi rendezvényeken több-kevesebb rendszerességgel találkozhattak. A Buzogány Márta színművész által vezetett csoportban a három évtized alatt rengeteg általános és középiskolás diák megfordult – merthogy ez elsősorban nekik, róluk szól – és sajátította el a színjátszás alapjait.

– Fontos leszögezni, hogy nálunk nem színész- vagy gyerekszínész-képzés zajlik, hanem színjátszó kör vagyunk, és alkalmanként előadásokat mutatunk be –

tette, nem az a cél, hogy innen indulva bárkiből képzett színész legyen – de előfordul ilyen, hiszen egy korábbi Színházikó-tag jelenleg is tanul a Színház- és Filmművészeti Egyetemen. Úgy vélte, sokkal inkább fontos, hogy az alkotófolyamat során a gyerekek megtanulnak jól és helyesen beszélni, valamint magabiztosabbá is válnak, mindez pedig hosszú távon – már felnőttként – előnyükre válik.

Ám az elmúlt 30 év azzal is járt, hogy sokkal többen koptak ki a csoportból, mint amennyien időközben csatlakoz-

mondta Buzogány Márta. – Általában a szülők vélik úgy, hogy a gyermeküknek jó helye lenne a csoportban, el is hozzák, ám az csak jóval később derül ki, hogy a gyermek fogékony-e az itt tanultakra.

A vezető hozzá-

tak. Az esztendőik során az átlaglétszám 20 fő volt, de már egy ideje alig 8-10-en vannak csak. Éppen ezért szeretné Buzogány Márta, hogy gyarapodjon a társaság, szívesen várja 12 éves vagy ennél idősebb tanulók csatlakozását, elsősorban szadaiakat (jelentkezni privát üzenetben, vagy a 06-30-865-0976-os telefonszámon lehet). Nem mintha a környéki településeken nem élnének tehetséges vagy a színjátszáshoz kedvet érző gyermekek, hanem azért, mert a csoport vezetője szerint a máshonnan érkezők az oda- és visszautazást nehezebben tudják megoldani. Ha pedig a távolság miatt valaki ki-hagy néhány gyakorlást, az a társakat is hátrányosan érinti.

Azt azért kiemelte, hogy a faluházbeli próbák kőkemény munkát jelentenek, nem pedig könnyed és vidám játékszadozásokat, így főleg olyan fiatalokat vár, akiket nem riaszt meg az időnként szigorú légkör. Megjegyezte, mindennek később eredménye is lesz: az előadások utáni tapsok és dicséretetek miatt megéri vállalni a hosszú gyakorlásokat.

De Buzogány Márta mit szeret legjobban a színjátszós, drámás alkalmakon?

– Például a találkozásokat. Hétről hétre összegyűlnek a gyerekek, akik lehet, hogy máskülönben nem is találkoztak volna, és itt együtt játszanak. Ha pedig ismertek is egymást, ez a fajta találkozás akkor is mást, újat tud adni számukra – mondta. – Szeretem látni a mosolyokat, amit a játék önfeledtsége vált ki. Szeretem, hogy lehet hibázni, bármit szabad kipróbálni és újra próbálni. Szeretem a szép pillanatokat, amikor mind érezzük: igen, itt történt valami. Szeretem a rengeteg színes ötletet, ami ilyenkor születik. Szeretem, hogy észrevétlenül tanulunk egymástól, egymásról, magunkról.

Raffai Ferenc

Ha február, akkor farsang!

Nagyon boldog új esztendőt kívánunk ezúton is mindenkinek! Reméljük, kellemes családi környezetben töltötték az ünnepeket. Mi már a megszokott nyitvatartással várunk mindenkit a Faluházban és a Bagolyvár könyvtárban egyaránt.

Az új esztendő első programja január 20-án Babucs Zoltán hadtörténész előadá-

sa volt az 1923 januárjában a Don folyó mentén megsemmisült 2. magyar hadseregéről. Februárban ismét szeretnénk hívni a gyereket a már megszokott faluházi farsangra! Február 11-én, szombaton 15-től 18 óráig várjuk a kicsiket és kedves szüleiket a farsangi készülődésre, valamint a Cibere Táncegyüttessel egy hangulatos táncházra.

Mindemellett rendezvény- és színháztermünk is bérelhető, akár folyamatos szakkörök, családi rendezvények vagy éppen esküvők megtartásához. Érdeklődni a Faluház elérhetőségein lehet.

További részletek a Facebook-oldalunkon olvashatók. Tartsanak velünk januárban és az év többi hónapjában is!

A Faluház dolgozói

Olvassák a szadai szerzők műveit!

AZ ÉV ELEJÉN IS TÖBB PROGRAMOT LEHET FELKERESNI

Remek ajándékokat kapott a könyvtár: két helyben élő szerző egy-egy kötete gyarapítja immár a gazdag kínálatot.

Köszöntök minden kedves olvasót az új év alkalmából, és kívánok örömteli évet! Hogy hogyan teltek az ünnepek, kinek milyen ajándéknál dobant nagyot a szíve, nem tudhatom, de remélem, sokuknál örömteli hangulat és a szeretet pillanatok járták át az ünnepeket a készülődés után.

A könyvtárunk is kapott ajándékokat, amelyek ugyan váratlanul érkeztek, de annál nagyobb örömet okozhatnak olvasóinknak. Két szadai szerző, *Slihoczki László* és *Temesi Sándor* örvendeztetett meg minket az óév utolsó napjaiban egy-egy ajándék új kötettel.

Slihoczki Lászlóval már személyesen is találkozhattak korábban író-olvasó találkozón. Új könyve ismét szerethető, személyes hangulatú, de korántsem szokványos témájú. A lenti könyvajánlóból kiderül, hogy a *Csípőrisza* című kötetében milyen metszően személyes történettel találkozhatunk.

Temesi Sándor fordítói munkája is már ismert olvasóink előtt, hiszen könyvtárunkban a sikerkönyvek polcán igen népszerű az általa magyar nyelvre átültetett *Sensei* című könyv. Ennek második részével készült el legutóbb: *David Charney* művét ismét igen magas szinten sikerült lefordítania. A *Sensei II.* ajánlóját a következő hónapban ismertetjük, de addig is kölcsönözhető, előjegyezhető ez is és a *Csípőrisza* is könyvtárunkból.

Az ünnepek közeledtével a lelkek is díszbe öltöznek, de a legnagyobb ajándék néha váratlanul toppan az ember elé. Én könyvtárosként sokat találkozom iskolásokkal, kisebb gyerekekkel, ami mindig nagy él-

mény. Decemberben megtisztelő felkérést kaptam a versmondó verseny legkisebbeket értékelő zsűrijébe. Nekem ez volt az ünnepek ünnepe. Oly sok ügyes, lelkes versmondót hallgathattam meg, hogy az a vártnál is feltöbb volt. Gratulálok a felkészítő tanároknak és a szülőknek, de leginkább minden résztvevőnek. Örömteli pillanatok érték itt a Faluház falai között is egész évben, remélem, idén is hasonló lelkesedéssel, tudásra nyitottan érkeznek könyvtári órára az iskolai osztályok, mesére az óvodások!

Téli szünet előtt a családi mesedélután rendezvényünk is örömteli hangulatban telt. A faluházi Mikulás-ünnepséggel esett egy időbe, így egy picit zsúfoltabban, zajosabban voltunk, de a jó hangulat megmaradt. A gyerekekkel közösen választottuk ki a papírszínház karácsonyi mesét, melyet izgatottan hallgattak végig.

És hogy az új év eseményeiről is beszéljünk! A magyar kultúra napja (január 22.) alkalmából – ami egyben a *Kölcsy Ferenc* Himnusz című művének 200 éves évfordulója is – az iskola segítségével kiállítást rendeztünk be, amelyet január 18. és 31. között a könyvtár nyitvatartási idejében díjtalanul lehet megtekinteni.

Állandó programjaink közül a családi mesedélutánra idén először február 7-én, kedden 17 órától várjuk diafilmvetítéssel a legkisebbeket. Majd két hét múlva, február 21-én ismét találkozhatunk.

A kölcsönözhető új könyveket a nap bármely szakában megtekinthetik a Faluház ablakában berendezett kirakatban. Továbbra is örömmel előkészítjük kölcsönzésre olvasmányait, amennyiben ezt

jelzik felénk elérhetőségeinken. Az épület előtt és az előtérben lévő Könyvmolybörze szabadpolcainkról továbbra is válogathatnak a kihelyezett ingyen elvihető könyvekből!

KÖNYVAJÁNLO

Slihoczki László:

Csípőrisza

(Magánkiadás, 2022)

Mi történik, ha egy igen fontos ízületünk elkopik, és műtéti segítség nélkül már nem élhetünk fájdalommentes teljes életet? Ahány ember, annyi válasz érkezik erre a kérdésre. Slihoczki László

is feltette magának ezt a kérdést, és egy nap már nem tudott más választ adni, mint hogy: **MŰTÉT!**

Milyen a felépülés esélye? Milyen eljárások léteznek kishazánkban? Mi mindenre kell oda-

figyelní műtét előtt, alatt és után? Ezekre ő sem tudta a választ, de minél inkább belevetette magát a témába, annál több információ gyűlt össze, és érezte, hogy nincs ugyan egyedül, de elkél segítség. Sok a fájdalommal küzdő sortárs, akik elrettennek, elakadnak. Nekik és mindenki másnak ajánlom ezt a könyvet most már én is, mert ugyan a műtetek világa nem a legkecsegtetőbb téma egy szórakoztató könyv alapjának, de a kedves olvasó ebben a kötetben mégis könnyed szórakozást, vidámságot és elgondolkodtató tanulságot kap. Nem orvosi szakkönyv, de a benne olvasható szakvélemények amolyan „segédeszközzé” is teszik.

Összeállította: Németh Anikó könyvtáros

NYITVATARTÁS

**hétfő, csütörtök, péntek 9–15 óra,
kedd 11–17 óra,
szerda 12–18 óra.**

ELÉRHETŐSÉGEINK

www.szadafaluhaz.hu
szadakonyvtar@gmail.com
Bagolyvár Könyvtár
Facebook oldal
+36-28/503-180
+36-70/19-99-571

A Szadai Székely Bertalan Általános Iskola HÍREI

Pályaválasztási óra a Mondival

A SZADAI GYÁRAT MEGNÉZHETIK A DIÁKOK

Gyümölcsöző együttműködés alakult ki az idei tanévben az általános iskola és a Mondi Szada Kft. között. A társaság végzős diákjaink pályaválasztását igyekszik megkönnyíteni.

Korábban, a tavaly októberben tartott pályaválasztási szülői értekezleten is képviseltette magát a kft. Később a cég egyik HR-munkatársa osztályfőnöki órákra érkezett, és ta-

nulóinkkal sok, a pályaválasztáshoz elengedhetetlen gondolatot osztott meg. Együtt elemezték a gyerekekkel, hogy milyen kompetenciákat kell figyelembe venniük az egyes szakmák választásánál.

Az általános bemutatás után mindenki-vel egyénileg beszélgetett – az ún. SWOT analízis alapján – a saját erősségeikről, gyengeségeikről, lehetőségeikről és az esetleges veszélyekről is. A kft. munkatársa felvázolta, milyen egyéni karrierstratégiák állhatnak a fiatalok előtt, és ezeket hogyan kell megtervezni. Több konkrét, gyakorlati példát is bemutatott a könnyebb érthetőség kedvéért.

Az együttműködésünk itt nem fejeződött be: a vállalat lehetőséget biztosít a szadai gyár meglátogatására, amelyet máris izgatottan várnak tanulóink.

Mácsainé Verők Irén pedagógus

Vers- és prózamondó verseny volt

2022. december 5-én két helyszínen megtartott vers- és prózamondó versenyen mérhették össze tudásukat tanulóink. A zsűribbe meghívott vendégeink, akiknek nagyon nehéz dolguk volt a legjobbak kiválasztásában, minden évfolyamot külön értékelték, és senkit sem hagytak üres kézzel távozni. A színvonalas előadások után az eredmények a következőképpen alakultak:

1. ÉVFOLYAM: 1. Barota Emma, 2. Mándi Emma, 3. Gulyás Olivér

2. ÉVFOLYAM: 1. Katona Norman, 2. Suló Zalán, 3. Lipák Boglárka

3. ÉVFOLYAM:
1. Varga-Szabó Liliána Zita,
2. Herczeg Lénárd, 3. Peterman Emma

4. ÉVFOLYAM: 1. Juhász Berta,
2. Espán Blanka, 3. Tóth Viktória

A felső tagozaton egy gyermek kapott könyvet és oklevelet: Balla Regina 7.a osztályos tanuló, aki a saját jól „megfaragott” versét adta elő ügyesen.

Köszönjük a felkészítő pedagógusok és szülők munkáját is!

Adventi élmények

Tavaly december 6-án iskolánkba is el látogatott a Mikulás. Az elmúlt évektől eltérően most újra végigjárta az osztályokat, szaloncukrot, gyümölcsöt, csomagokat osztogatott lelkes segítőkkel együtt. Ezen a napon osztályainknak az Utazó Planetárium jóvoltából látványos, információban gazdag csillagászati előadásokkal is kedveskedtünk. A gyerekek egy 7 méter átmérőjű kupola alatt tanultak a világmindenségről.

Szintén több év kihagyás után, december 9-én adventi vásárt tartottunk

iskolánkban, süteményvásárral együtt, a korábbi, piacon megtartott kuponos süteményvásár sikerén felbuzdulva. A kuponokat a finomságok bezsebelésén kívül arcfestésen, csillámtetoválás-készítésen, valamint a teaházban lehetett felhasználni. Erre a napra süteményversenyt is hirdetett iskolánk, melyre tanulóink nevezhették az általuk készített finomságokat. Zsűritagjaink dr. Kiss Gergely olimpiai bajnok vízilabdázó, jogász; Bajkai-Tóth Katinka szmk-vezető és Újlaki Máté diákönkormányzati elnök voltak.

A helyezett osztályok: 1. hely: 7. a osztály, 2. hely: 8. b osztály, 3. hely: 3. a osztály. A zsibongóban pedig a már megunt, de szép állapotú és hiánytalan játékokat lehetett készpénzért megvásárolni, eladni.

Összeállította: Burkus Krisztina pedagógus

„Ber, ber, ber, december, lábán áll a hóember...”

SZÁMOS MEGLEPETÉS VOLT AZ ÉV VÉGÉN

A decemberi adventi időszak az óvodában is a várakozásról szólt. Megérte várni, hiszen nemcsak a gyerekek kaptak ajándékokat, hanem az óvoda dolgozói is.

Az év utolsó hónapjában minden és mindenki igyekszik befelé fordulni, megnyugodni, ráhangolódni, mert várjuk az ünnepeket. Az óvodában elkészültek az adventi koszorúk, sorra felgyújtak a gyertyák, jelezve a karácsony közeledtét. Sajnos a hó nem érkezett meg, de ennek ellenére december 6-án meglátogatt minket a Mikulás. Egész évben jegyzetelt a „nagy könyvébe”, hogy ne felejtse el, ki az, akinek édesség vagy esetleg virágcsokor jár. A gyerekek megszeppenve vették át a csomagjaikat, és ők is megajándékozták a nagyszakállút egy-egy verssel, énekkel, rajzzal, tejjel és süteménnyel. December 7-én a Portéka Társulat hangulatos előadását nézhettük meg a témához kapcsolódóan.

Mindeközben a csoportokban különböző technikákkal készültek a kis karácsonyi meglepetések a szülők számára. A szobákba felkerültek a karácsonyi dekorációk, fények, a folyosókon mindenfelé a mézeskalács, a narancs illata és hangulatos dallamok szálltak. A csoportok pedagógusai saját készítésű díszeket küldtek

a Faluház előtt felállított karácsonyfára, hogy ők is hozzájáruljanak a helyi ünnep fényéhez.

December 14-én a baptista bábcsoport jóvoltából bábelőadást láthattunk a Faluházban, amely vallásos oldalról mutatta be a karácsonyvárást. Köszönjük nekik az élményt, amellyel minden évben megajándékoznak!

December 16-án a Posta közti, 19-én a Dózsa György úti óvodánkban közösen, majd külön a csoportokban is megünnepeztük a karácsonyt. A gyerekek izgatottan bontogatták a karácsonyi ajándékdobozokat és vették birtokba az új puzzle-t, babát, autót és számtalan társas-, építő- és fejlesztő játékot. Köszönjük az önkormányzatnak és az óvoda alapítványának, hogy biztosított mindennek az anyagi hátteret.

December 17-én a Falukarácsonyon az Őzike csoport néhány tagja képviselte óvodánkat. Az ünnephez kapcsolódó versekkel, dalokkal örvendeztették meg az érdeklődőket és kívántak mindenkinek boldog ünnepet.

Az intézmény dolgozói december 22-én együtt is ünnepeltek a polgármesterrel és a megjelent képviselőkkel, ahol átvehettük a fenntartó jelképes ajándékát is. Molnár Illés helyi vállalkozó karácsonyi meglepetéséért is hálásak vagyunk! Köszönjük, hogy gondoltak ránk!

Az intézmény dolgozói december 22-én

együtt is ünnepeltek a polgármesterrel és a megjelent képviselőkkel, ahol átvehettük a fenntartó jelképes ajándékát is. Molnár Illés helyi vállalkozó karácsonyi meglepetéséért is hálásak vagyunk! Köszönjük, hogy gondoltak ránk!

dr. Csikós Gellértné
intézményvezető

Fával fűteni jól is lehet

NEM MINDEGY A SORREND ÉS A HŐFOK

A fűtéskor a helyes sorrendre is ügyelni kell

Dombon lakom. Lent a lapályon köd és füst. Kinézek: nem füstöl-e kéményem? Csak némi halvány pára. Így jó. A füst rossz égést jelezne. Idővel megtanultam alig füsttel fűteni. Kevés, hogy ismerjem a tökéletes égés elméletét: éghető anyag, gyúlési hő és levegő. Az ördög viszont a részletekben rejlik. A gyakorlat rávezetett.

Éghető anyag. Ha szilárd, nehezen kap lánggra. A fa előbb felizzik, gázosodik, ezután gyullad. Nehéz a faszetet és a kokszt meggyújtani, mert már kiadták éghető párájuk javát. A tűzifa is „ke-

mény dió”! A fát télen vágják ki, mert ekkor a legkevesebb a víz benne. De ekkor is fele víz, fele faanyag. Ekkor sem nem érdemes, sem nem szabad vele tüzelni. Előbb 100 Celsius-fok fölé kellene hevíteni, hogy a sok víz gőzként kimenjen belőle. Egy mázsá friss tűzifa elégetésével ebből máris 20 kg-t dobánk ki az ablakon – akarom írni: a kéményen.

A vizes fa le is hűti a tüzet. A légszáraz fa kb. 225 Celsius-fokon gyullad meg és 600–1000 fokon ég el jó hatásfokkal, kevés füsttel. Az alacsony hőfokú tűz sok kormot

és kátrányt termel. Ezt látjuk a bodor füstfellegeket eregető kéményeknél. A szénnel, fával fűtő falvak nyáron tiszta levegőjét ez teszi télen a városokénál is mérgezőbbé!

A korom és a kátrány koksos rétegként rakódik le a kémény lehűlő részében. Egyre jobban szűkíti a kürtőt, okoz füstmérgezést, rontja a hatásfokot és a község levegőjét. Tehát szárítsunk! Az erdei sarangban kicsit szárad a fa – ha volna ideje, akár légszáraz állapotig. Igen ám, de a fát elkapkodják. Ezért ott-hon kell kiszárítani. A rönk nehezen adja le víztartalmát. Fedett helyen is három nyár kell hozzá.

Gyorsítani is lehet a szárítását! A fa a bütijén át szárad leggyorsabban. Szaporítsuk a bütiket, a fűrészelt felületeket! Tehát a méteres rönköket arasznyi gurigákká érdemes fűrészelni, majd készre hasogatni. Legtovább a kéreg őrizné a vizet. Úgymond „lekérgetni” kell tehát! Az akác, a tölgy kérge vastag, a bükké, a gyertyáné vékony.

A jó fatároló fedett, oldalai a csapó esőtől is védnek. A fát jó raklapokon tárolni, hogy alulról is szellőzzön. Így a víztartalom negyedére csökkenhet. A házba, a tűzre rakás előtt, még egy-két napi tüzelőt előre be lehet készíteni. Benn 15 százalék alá csökkenhet a fa nedvessége.

A száraz fa kellő hőfokon éghet. Ezt a láng színe jelzi. Ha feketébe hajló sötétvörös, akkor tökéletlen az égés. Fontos, hogy a kályha egész tüztere és a kémény is forró legyen, míg a távozó füstgázok teljesen el nem égnék! Ehhez levegőt is megfelelően kell kapnia. A légáramnak a tűzre kell irányulnia. Ha kikerüli, megszökik, akkor romlik

az égés hatásfoka. Bár légfőlség kell, de a hamis huzat káros. Jó, ha a levegő előhevítve ér a tűzhöz.

A huzatot a hőkülönbség hajtja. A forró füstgáz a külső hidegben száll föl (ahogy a hőlégballon is). Ha hideg a kémény, de meleg a környezet, a füsttömeg visszatódul a lakásba. A begyújtás többnyire bő füstöléssel jár. Főleg, ha rossz szokás szerint alagyújtás történik. Ugyanis az alulról hevített tüzelő egész tömege elkezd gázosodni. Égni azonban nem tud, mert az alulról jövő füst miatt csak „fuldokolva” ontja a füstöt!

A tűzre ráakás is ugyanúgy füstöt okoz, mint az alagyújtás. Így hát erős parázsra sem rá, hanem mellé kell rakni az új adagot. Ekkor fokozatosan gyullad be, ezért alig füstöl. A tűz legalább 250 fokon lángol! Igazán jó a 600–1000 fokon való égés. Ha már gyönge a parázs, akkor vaslapátra kell kotorni és felülről zúdítani az új adag fára. Fölül a hó, alul a fa, ahogy kell. Fokozatosan kezd égni és alig füstöl.

Ismétlés! Először is (1.) kell a száraz fa vagy a fabrikett, (2.) lazán rendbe rakni a tűzhelyben, hogy a levegő átjárhassa. Majd (3.) a tüzet felülről meggyújtani, és (4.) a levegőt közvetlenül a tűz fészkeére eresztetni. Aztán (5.) a kémény szelvénye öt-hatszorosa a belépő levegőnek, így a beáramló levegő folygyorsulva áramlik a tűz fészkeére.

Ha a tűz már mohón falja a fát, akkor változtatni kell a láng színe avagy a füst mennyisége alapján (6.). Nálam a kémény majdnem teljes hosszában – rostélytól a tetőn ki-lépésig – fűtött lakótérben húzódik. A külső hideg csak a legfőlső másfél méteren hűtheti. Itt még kb. 150 fok a füstgáz, így nem csapódhat le vízpára.

*Lejegyezte: Nádaspéter
– Szadai Biokör*

Egyszerűsített gazdaságátadás

ÖT ÉV UTÁN JÖHET A KÉNYSZERÉRTÉKESÍTÉS IS

A gazdaságátadás folyamatát megkönnyítő új törvény mellett január elsejétől törvényt módosítás szab határt az osztatlan közös tulajdonban álló területek öröklés miatti további aprózódásának, és újabb változások akadályozzák a spekulatív célú ügyleteket a földszerzésben. Mindez akár szadaiakat is érinthet.

Az Agroinform.hu mezőgazdasági portál összefoglalója szerint jelentősen előmozdíthatja a generációváltást a 2023. január 1-től hatályos gazdaságátadási törvény: az érintett gazdálkodók ugyanis ezentúl egyetlen szerződésben, számos adminisztrációs és adózási könnyítéssel tudják a gazdaság átadását végrehajtani. Az új jogszabály alapján megkötött szerződés alapvetően a föld és ingóságok átadását, a jogutódlás rendjét, az engedélyek, szerződések, támogatások átadását teszi lehetővé, emellett szabályozzák benne az együttműködés lehetőségét is, ami segíti az átadó és az átvevő közös munkáját.

A magyarországi mezőgazdasági területek közel fele, 2 millió hektár osztatlan közös tulajdonban van. Bár az osztatlan tulajdon megszüntetésének

jogszabályi feltételei 2021 óta rendelkezésre állnak, az öröklés miatt tovább zajlik a birtokaprózódás, és újabb osztatlan közös tulajdonú területek jönnek létre. A probléma kezelése érdekében lépett életbe január 1-jén az a törvényt módosítás, ami a törvényes örökléssel érintett termőföld tulajdonjogi rendezésének lehetőségét öt évre korlátozza. A határidő túllépése esetén kényszerértékesítésre kerül sor.

Számos változás érinti a földszerzéssel kapcsolatos ügyleteket is, amelyek elsődleges célja a spekulatív célú adásvételek kiküszöbölése. Január 1-jétől a növényvédőszeres kezelésekről minden termelőnek nyilvántartást (permetezési naplót) kell vezetni a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) erre kijelölt elektronikus felületén. A 10 hektárnál nagyobb

Több a közteher

Az egyszerűsített foglalkoztatás után a munkáltatót terhelő közterhek 2023-ban is a minimálbérhez kötöttek, így a munkáltatónak mezőgazdasági/turisztikai idénymunka esetén a hónap első napján érvényes minimálbér – január 1. után bruttó 232 ezer forint – 0,5%-a, tehát 1200 forint/fő/nap közterhet kell bevallania és megfizetnie az alkalmazás hónapját követő hó 12. napjáig. Mentessített keretösszeg (vagyis amely összegig a munkavállaló egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelme szja-mentes) továbbra is a napi minimálbér, illetve garantált bérminimum 130%-a. Ez az érték minimálbér esetén 13 871 forint, garantált bérminimum esetén 17 719 forintba változott.

területen gazdálkodóknak a szántóföldi kultúrákban végzett rovarölő szeres kezeléseikről a nyilvántartást naprakészen kell vezetniük. Minden más esetben éves adatszolgáltatást ír elő a rendelet, az előző évben elvégzett kezelések adatait január 31-ig kell felvezetni a Nébih e-GN rendszerébe.

Az Agroinform.hu közölte: a közös uniós agrárpolitika (KAP) stratégiai tervének elfogadása után bizonyossá vált, hogy a magyar gazdálkodók ebből a forrásból 2023–2027 között 8,4 milliárd eurós (mintegy 3400 milliárd forint) támogatási és pályázati összeghez juthatnak a következő években, azonban a részlet-szabályok csak a következő hónapokban derülnek ki. A terv szerint 2023-tól az eddigiekhez képest nagyobb hangsúlyt kap egyebek mellett a generációváltás ösztönzése, a kis és közepes gazdaságok támogatása, valamint a környezeti fenntarthatóság szempontjából előnyösebb gazdálkodói gyakorlatok alkalmazásának elősegítése.

(forrás: Agroinform/MTI)

A napkeleti bölcsek tanításai

BECSÜLJÜK MEG AZ ISTEN ÁLTAL ADOTT ÚTITÁRSAKAT

Január 6-án, vízkereszt napján Jézus Krisztus megjelenésére emlékezett a katolikus egyház. Borbáth Gábor akolitus ezzel kapcsolatos gondolatait adjuk most közre.

Vízkereszt ünnepe hármastartalmú: Jézus Jordánba történő bemerítkezése, a háromkirályok látogatása és a kánai menyegző története. Ezekben a történetekben az a közös, hogy mindegyikben megjelenik valakinek Jézus. A bölcseknek újszülött királyként, a Jordán mellett állóknak az Atya fiaként, a kánai menyegzőn pedig a tanítványoknak Istentként.

A napkeleti bölcsek – akiről nem tudjuk, hogy királyok lettek volna, és azt sem, hogy hárman voltak-e, a nevüket pedig pláne nem – igazi példaképek, akik mintha a mi teendőnknek mutatnák meg. Talán azért is lettek ennyire népszerűek, mert elképzeltük, hogy hárman voltak – ha már három ajándék van –, és azt is, hogy királyok, hiszen gazdag ajándékokat hoztak. És a 72. zsoltár 10. verse alapján is királyként azonosították őket.

Mit mutatnak ők, mit tanulhatunk tőlük? Az első ez: ha valamit megértesz Isten akaratából, akkor tedd meg. Ne várd, hogy az egész út, döntésed minden következménye világos legyen előtted, hanem tedd meg a lépéseket, indulj el, és majd feltárlod előtted a következő lépés. A bölcsek elindulnak és Jeruzsálembe mennek, hiszen azt gondolják, hogy ha király születik, akkor a fővárosban jön világra

A legendás napkeleti bölcsek

majd. Talán a csillag helyett az eszükre hagyatkoztak? Vagy Isten maga akarta így? Nem tudjuk. Azonban biztos, hogy Isten innen is tovább segíti őket, és ők hallgatnak a próféciára, a csillagra és az álmukban kapott intésre is. Sokszor csak ülünk és töprengünk, miközben az élet vagy a lehetőségek elmennek mellettünk, mert nem merünk elindulni: „Hova jutnánk, ha mindenki csak mondogatná, hogy hova jutnánk, és senki sem indulna el, hogy megnézze, hova jutnánk, ha elindulnánk” – írta egyik versében Kurt Marti svájci református lelkész.

A bölcsek másik tanítása számomra az, hogy együtt mennek. „Ha gyorsan akarsz menni, menj egyedül! Ha messzire akarsz jutni, menj együtt másokkal!” – hangzik egy afrikai mondás. A második üzenet nekem az, hogy becsüljük meg azokat, akiket útitársul ad nekünk az Isten. Lehet, hogy magunk nem mindenkit választottunk volna, hiszen sok mindenben nem értünk egyet, másként ítélünk meg helyzeteket, néha idegesítőek vagyunk egymás számára. De ezen az úton, társként kaptuk egymást a családban, a közösségben, a településünkön. És mi messzire akarunk jutni. Egészen az Istenhez akarunk jutni. Ebben segítsük egymást!

Értelem, érzelem, akarat

A gyermek akaratának formálása csecsemőkortól 18 éves korig című témában, a Szadai Keresztény Szülői Kör meghívására tartotta meg előadását néhány hete Varga György baptista lelkész, családsegítő szakember.

A hallgatóság által már ismert és kedvelt előadó ismét jól megjegyezhető alapelvek mentén beszélt a szülők felelősségéről és lehetőségeiről. Bevezetesként leszögezte, hogy az akarat az egészséges személyiség elengedhetetlen, természetes része. Az ember személyiségét befolyásoló összetevők: értelem, érzelem, akarat. Az ideális az lenne, ha azonos arányban lennének ezek jelen az életünkben, de ez senkinél nincs így. Mint mondta, felnőttként is dolgoznunk kell azon, hogy az érzelmeinket felülvizsgálva, azokat értelmezve hozunk döntéseket. Hozzátette, a gyermekeinket is

ezek mentén kell figyelemmel kísérnünk, tanácsolnunk, nevelnünk. Fontos tehát önmagunk, a szülőtársunk és a gyermekeink megismerése. Ennek egyik elengedhetetlen eszköze a minél több együtt töltött idő.

Az előadó a kerek tortához hasonlította az értelem-érzelem-akarat hármasságát. „Házi feladatként” javasolta, hogy ki-ki egyénileg készítse el a saját és a szülőtársa „tortáját”. Egy randevú keretében beszélgetsenek erről. Ezt követően a szülőpár közösen készítse el a gyermekek „tortáját” egyenként.

Az akarat a cselekedeteinket befolyásolja, ami szerint lehet serkentő vagy gátló.

Illetve a vágyak közötti tudatos válogatás képessége. Úgy vélte, ha figyelmen kívül hagyjuk, nem fog jól működni a személyiség. Szerinte a szülő első fontos dolga a gyermek akaraterősségi skálájának beazonosítása. Az akarat: értelem és érzelem egysége, ami fokozatosan fejlődik. A szülő irányt ad az akarat fejlődésének, növekedésének, működésének. Mint mondta, az akarat irányba állításának első lépése a határok kijelölése. Ebben segítségre van a felelősség törvénye (mindenkinek felelősséget kell vállalni a saját cselekedetért, az fér bele, amiért felelősséget tud vállalni), a mérlegelés törvénye (a várható következményeket előzetesen mérlegelni kell), a tisztelet törvénye (a tekintélytisztelet, a szülő viselkedése mindig tiszteletet váltson ki a gyermekből).

Az előadó számos gyakorlati tanáccsal beszélt a gyermek dacos viselkedésének, a határsértések helyes kezeléséről, valamint a gyermek akaratának életkor szerinti formálásáról is.

Pállinkás Ibolya

Szadaiak örülhettek az ajándékoknak

EGY MÁSIK TELEPÜLÉSRE IS JUTOTT MÉG MEGLEPETÉS

A hagyományos karácsonyi cipősdoboz akció során rengeteg adomány érkezett a szadai lakosoktól, amelyeket a Tábor Alapítvány közreműködésével helyben lakó gyermekek kaptak meg.

Jó helyekre kerültek a cipősdobozok

A megajándékozott családok nevében is köszönjük mindazoknak, akik a felhívásunkra elhozták karácsonyi ajándékaikat a családsegítő szolgálatba. Köszönjük a helyi családsegítő szolgálat dolgozóinak is a közreműködést. A Tímár Vaskereskedelmi Kft.-ben gyűjtött 15 dobozt is elhoztuk. A Tábor Alapít-

vány szervezésében lezajlott gyűjtésben közel negyven darab, cipősdobozban és dísztasakban, illetve szatyorban elhelyezett ajándék érkezett a szadai lakosoktól. Külön köszönetet mondunk azoknak, akik – igazodva a kérésünkhöz – nem zárták le a dobozokat és/vagy mellékeltek csomagolópapírt. A sokéves tapasztalat (ajándékozókra és ajándékozot-

takra vonatkozóan) ugyan is azt mutatja, hogy mindenképpen át kell vizsgálni és ki kell egészíteni a dobozok tartalmát...

Elsősorban szadai gyermekek és családok örülhettek az ajándékoknak. A szadai megajándékozottak az ÖRÖMHÍR tábor régi és új táborozói, az ő gyermekeik, valamint a családsegítő szolgálat által java-

solt családok voltak. Az összegyűlt adományokból névre szóló cipősdoboz ajándékokat készítettünk 11 család 24 gyermekének. Az adományok maradék részét pedig az egyik Pest vármegyei település néhány hátrányos helyzetű családjának adtuk: itt tizenöt-húsz gyermeknek szereztek örömet a szadaiak.

Pálincás Ibolya, Tábor Alapítvány

Ökumenikus ima a gyermekekért

Európa-szerte és más kontinenseken is minden év novemberében – ökumenikus jelleggel – imaalkalmakat tartanak a világ gyermekeiért. Tavaly Szadán is megtartották ezt a református gyülekezet szerda esti bibliaórájához csatlakozva.

Igei gondolatokkal Sándor Levente református lelkipásztor szolgált. Az imádsággal is kapcsolatos, az ószövetségi Dániel próféta könyvében leírt bibliai történettel bátorított-

ta a jelenlévőket. A fiatal Dániel és barátai a babiloni fogságban a legnehezebb, legreménytelenebb helyzetben is helytálltak, Istenhez fordultak és tőle kaptak megoldást (Dániel könyve 1:1-8, 2:17-18). A hozzászólások során, valamint az imádságokban szó esett a szadai gyermekekről és szülőkről is.

Fontos, hogy ne csak novemberben, hanem az év minden napján – aggodalmaskodás helyett – vigyünk Isten elé imádságban minden olyan helyzetet is, amely kapcsolatos a saját családban élő gyermekekkel, családokkal is. „Az imádkozásban legyetek kitaratóak, és legyetek éberek...” (Pál apostol, Kolossé 4:2) P. I.

Házasság hete

2023. február 12-19.

Szeretettelbe kapaszkodva

A Keresztény Szülők Kör szervezésében Szadán is!

A nagysikerű AGAPÉ

című beszélgetőműsor mintájára!

Vendégeink: Péterfi Gábor és Eszter (23 éve házas, 4 gyermekes házaspár)

Időpont: 2023. február 17., péntek, 17:30

Helyszín: Katolikus Községi Ház

(Szada, Dózsa Gy. út 92. /a templom mögött/)

A program díjmentes, gyermekfelügyeletet biztosítunk.

Kedvező jövőképet mutatnak

A HARMADIK HELYRŐL VÁRJA A BAJNOKI FOLYTATÁST A FOCICSAPAT

Komoly fejlődésen ment át alig két év alatt a Szadai SE labdarúgó-szakosztálya. A kezdetektől a jelenlegi helyzetig tartó folyamatot Molnár Attila szakosztályvezető foglalta össze.

Őket is ünnepelték:
Sztriskó István és Sági Attila

Az újonnan megalakult szadai felnőtt labdarúgócsapat 2021 tavaszán és az év őszén meg is kezdte a szereplését a Pest megyei bajnokság IV. osztályának Közép csoportjában. A csapat vezetését Sági Attila vállalta el, aki az 1990-es években a Ferencváros színeiben az NB I.-ben is szerepelt, jelenleg pedig a szadai öregfiúcsapat játékosa is.

Egy jó őszi rajtot követően, nagy meglepetésre, a tabella élmezőnyébe került a gárda. Ezt a formát sikerült a tavaszi szezon végéig megőrizni és a rájátszás felőrházába kerülni. A rájátszásban a körmerkőzések befejeztével a csapat a bajnokság második helyén zárt, ezüstérmes lett. Ez óriási bravúr volt egy újonctól. Ennek köszönhetően a nyári átigazolási szezonban a környékbeli magasabb osztályokban szereplő csapatokból többen, illetve az utánpótlásból „beöregedett” játékosok is csatlakoztak a csapathoz.

Mi, vezetők azt kértük, hogy minél több, szadai utánpótlásból érkező játékos épüljön be a csapatba, ezáltal legyen értelme a nevelésbe fektetett munkának, illetve a fiatalok játékosoknak is legyen céljuk, jövőkéjük. Ezen minőségi igazolásokat és az alapos felkészülést követően várta a csapat a 2022/23-as bajnoki rajtot immár a IV. osztály Keleti csoportjában.

A csoportváltás mindig tartogat meglepetést, de bízunk magunkban, és a bajnokság megnyerését tűztük ki célként. Sajnos a rajt nem úgy sikerült, ahogy szeretnénk volna. Nem értettük, mi lehet a probléma, hiszen a nyárfolyamán minőségi játékosokkal bővültünk, és a felkészülés is jól sikerült. Hittük, hogy némi szerkezeti és

poszton történő változtatással kijövünk a hullámvölgyből. Így is történt: az őszi szezon végére – a kezdeti hátrányt ledolgozva – a dobogó harmadik helyére ért a csapat. Tehát egy hullámmzó, vegyes, érzelmekkel teli, részben sikeres őszi szezonon vagyunk túl.

Nagy öröm számunkra, hogy jó a hangulat a csapat körül, és egyre több néző látogat ki az itthoni, illetve az idegenbeli mérkőzésekre is. Ennél még nagyobb öröm, hogy a nézők között tudhatjuk Galambos Istvánt (Pista bácsit), a Szadai Sportegyesület egykori alapítóját és egyben a jelenlegi helyén található Szadai Sportcentrum alapkövetőjét.

Szerencsére a csapaton belül is jó a hangulat. Szezon közben, 2022. október 30-án a Kartal elleni hazai fordulóban meglepetéssel készültünk. Két, születésnapját pár év eltéréssel, de egy napon ünneplő, immár veteránkorú játékost köszöntöttünk. Egyikük Sági Attila vezetőedző, másikuk a korábban az Újpest NB I.-es csapatát is megjárta, egykoron Galambos Pista bácsi kezei alatt nevelkedett Sztriskó István – utóbbinak mindkét fia a szadai felnőtteket erősíti. A meglepetést tetőzte a fiúk kérése, hogy szadai színekben edesapjukkal együtt, pár perc erejéig együtt léphessenek pályára. Támogattuk a fiúk születésnapjához! Mi több, Pista bácsi a hazai öltözőben köszöntötte egykori játékosát, majd ezt kö-

vetően együtt végezték el a mérkőzés kezdőrángását. A meccset nagy küzdelem árán 3–2-re megnyertük. Majd a Sportbúféban folytatódott a köszöntés és a közös – tortával járó – ünnepség.

Innen várjuk a tavaszi szezon folytatását, de addig sem áll meg az élet. 2023 januártól a futsal NB III. Pest megyei csoportjában is folytatja szereplését a csapat. Bár a számok nem minket igazolnak, de ha az őszi szezon végén mutatott jó formát a tavaszi szezonban is tudjuk produkálni, akkor meglehet a bajnoki cím. Viszont ezért még nagyon sokat kell tenni és dolgozni. Hosszú távú tervünk, hogy a lehetőségeinkhez mérten a lehető legmagasabb osztályig eljussunk, ezzel Szada település, illetve a csapat támogatóinak hírnevét minél messzebb hallassuk.

A versenyzéshez szükséges összeget Szada Nagyközség Önkormányzata biztosítja, illetve tavalyi évben a csapat felszerelésének egy részét a Mondy Szada Kft. finanszírozta. Szerencsére egyre több a lelkes és támogató szurkoló, akik hétről hétre, a hazai mérkőzéseket követően egy-egy tál étellel látják vendégül a csapatot. Ezúton is szeretnénk megköszönni minden kedves támogatónak és szurkolónak a csapat biztatását, a támogatást. Nélkülük nem tartanánk ott, ahol, és bízunk benne, hogy minél előbb és egyre többen csatlakoznak majd ezen támogatói háttérhez, ezzel segítve minket abban, hogy elérhessük kitűzött célunkat. A terv megvalósítása sajnos támogatói háttér nélkül nagyon nehéz feladat. Szívesen fogadunk bármiféle felajánlást, ami segíti a szadai felnőtt labdarúgás előrejutását és felemelkedését. Hajrá Szada!

A Sztriskó fiúk és Galambos István

Szadai programok 2023-ban

Az eseménynaptár csak tervezet, a programváltoztatás jogát fenntartjuk!
Kérjük, hogy az események pontos időpontjáról előzetesen tájékozódjanak!

RENDEZVÉNY	HELYSZÍN
FEBRUÁR 11. Farsang	Faluház
FEBRUÁR 22. A magyar parasport napja	Faluház
MÁRCIUS 14. 1848 méter futás	Főtér
MÁRCIUS 15. Nemzeti ünnep	Faluház
ÁPRILIS 6. Tavaszi hadjárat	Főtér
ÁPRILIS 10. Húsvéti locsolkodás	Tájház
ÁPRILIS 11. Költészet napja	Faluház
ÁPRILIS 22. Tájházak napja	Tájház
ÁPRILIS 29. Családi nap	Sportpálya
MÁJUS 7. Székely Bertalan-nap	Régi református temető, Székely-kert
MÁJUS 20. III. Szada terepfutás	Székely Bertalan Általános Iskola
MÁJUS 26. Hősök napi megemlékezés	Faluház
JÚNIUS 2. Trianoni megemlékezés	Örökségünk szobor
JÚNIUS 9. Könyvtári piknik	Faluház
JÚNIUS 17. Czibere Évzáró Gála	Székely-kert

RENDEZVÉNY	HELYSZÍN
JÚLIUS – Szadai Községi Piac születésnap	Szadai Községi Piac
JÚLIUS Aratás (időjárásfüggő)	Tájház, külső helyszín
AUGUSZTUS 19. Szent István-napi mulatság	Sportpálya
AUGUSZTUS 20. Nemzeti ünnep	Faluház
SZEPTEMBER 16. Szadai szüret	Székely-kert
OKTÓBER 2. Idősek világnapja	Faluház
OKTÓBER 2. Könyvtári hét	Faluház
OKTÓBER 23. Nemzeti ünnep	Faluház
DECEMBER 2. Advent	Faluház
DECEMBER 3. Gyertyagyújtás	Főtér
DECEMBER 6. Mikulás	Főtér
DECEMBER 10. Gyertyagyújtás	Főtér
DECEMBER 16. Falukarácsony	Faluház
DECEMBER 17. Gyertyagyújtás	Főtér
DECEMBER 24. Egyeztetés alatt Gyertyagyújtás	Főtér

HIRDESSE CÉGÉT, SZOLGÁLTATÁSÁT LAPUNKBAN!

Miért érdemes hirdetni a „2111 Szada” című helyi újságban?

MERT minden szadai lakoshoz eljut a hirdetés üzenete

MERT a hagyományos hirdetési újságokkal szemben a „2111 Szada” olvasói az újság valamennyi oldalát átnézik.

MERT a hirdetések kiváló minőségű papíron, a legkorszerűbb nyomdatechnikával jelennek meg.

MERT a „2111 Szada” című újságot legalább egy hónapig megőrzik és rendszeresen átlapozzák az olvasók.

MERT a hirdetések a cikkek között helyezkednek el, így olvasás közben rájuk terelődik a figyelem.

Példányszám és műszaki adatok:

Megjelenés: **Havonta**

Példányszám: **2400 db**

Terjesztés: **Szada Nova NKft. munkatársai juttatják el minden szadai címre**

Méret: **A4**

Terjedelem: **24 oldal**

Kötészet: **Irakfűzött**

Anyagleadás: **e-mailben, minden hónap első hetében**

Kapcsolat: **Szada Nova NKft.**

Tel.: **06/28 200-602**

E-mail: **szadanova@szada.hu**

Hirdetés mérete	szélesség x magasság (mm)		Nettó ár	Bruttó ár
	álló	fekvő		
1/1 oldal	183 x 267	-	62 992 Ft	80 000 Ft
1/2 oldal	90 x 267	183 x 130	31 496 Ft	40 000 Ft
1/4 oldal	90 x 130	183 x 63	15 748 Ft	20 000 Ft
1/8 oldal	43 x 130	90 x 63	11 811 Ft	15 000 Ft
1/16 oldal	43 x 63	-	7 874 Ft	10 000 Ft
Apróhirdetés	25 szóig		1 575 Ft	2 000 Ft

**6 HÓNAP FOLYAMATOS
HIRDETÉS ESETÉN
10 % KEDVEZTMÉNY!**

**Érvényes: 2023. január 1-től
visszavonásig.**

**Várjuk
hirdetését!**

Impresszum

SZADA ÖNKORMÁNYZATÁNAK ingyenes tájékoztató lapja

Főszerkesztő: **Raffai Ferenc**, tel.: 06-30/202-5135,

e-mail: **szerkesztoseg@szada.hu**

Önkormányzati hírek, fotók: **Andó Patrik**, Címlapfotó: **Lethenyi László**

Kiadó: **Szada Nova NKft.**, Felelős kiadó: **Boros Gábor**

Honlap: **www.szada.hu**

Nyomdai előkészítés: **Juhász András** • Olvasószerkesztő: **Veréb Eta**

Hirdetésfelvétel: **Szada Nova NKft.**, tel.: 06-28/200-602

2111 SZADA

Nyomda: **Pauker Nyomdaipari Kft.**, 1047 Budapest, Baross u. 11.

Felelős vezető: **Vértes Dániel**

Megjelenik minden hónap második felében 2400 példányban. ISSN: 2060-1115

A következő lapzárta időpontja: 2023. február 6.

A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy a beküldött írásokat a tartalom lényegi megváltoztatása nélkül, szerkesztett formában közzéje. A lapban megjelent cikkeket a Kiadó írásbeli engedélye nélkül másolni, a lapot utánnymolni, sokszorosítani tilos. A lapban megjelenő hirdetések tartalmáért a Kiadó nem vállal felelősséget.

SZADA ÖSZ UTCA 4.

FARSANGI

Télűző Fesztivál

A SZADAI KÖZSÉGI PIACON

2023.02.11 18:00-tól

MÁGLYAGYÚJTÁS

KISZEBÁB ÉGETÉS

MOHÁCSI BUSÓK TÉLŰZÉSE

JELMEZVERSENY GYEREKEKNEK

TÁNCOS BULI

További részletek a facebookon!

Szervezők: Kazoo art pub, Sziromkuckó, Múltidéző tel: 06205267586 , www.facebook.com/Szadapiac

Családi farsangozás a Faluházban

2023.02.11. 15-18 óráig

3-12 éves korig

Farsangi készülődés, kézműveskedés

Táncház a Czibere Néptáncgyűttessel

Farsangi próbatétel

Csöröge fánk a szadai nyugdíjasok
kezeinek köszönhetően

Tea a gyerekeknek

Forralt bor a szadai borászok jóvoltából

**Érkezz jelmezben és a legkreatívabb jelmez tulajdonosa
egy Boldog Tortával gazdagabban térhet haza**

Jegy ára: 200.-,Ft

(6 év feletti gyerekeknek és felnőtteknek)

Várunk szeretettel!

*A rendezvény az országos kormányrendeletben meghatározott,
éppen aktuális látogathatósági szabályok betartásával kerül megrendezésre.*

